UUTISET

On tekopyhää vaatia eettistä tuotantoa ja valita kilpailutuksessa sellaiset tuotteet, jotka eivät kriteereitä täytä. **PUHEENJOHTAJA MARTIN YLIKÄNNÖ, SUOMEN SIKAYRITTÄJÄT RY**

”Eläinten hyvinvointikeskustelun taso on noussut”

Eläinten hyvinvoinnista käytävän keskustelun taso on noussut, ja siihen on tullut mukaan uusia sävyjä, kiittelee sianlihantuottaja, Suomen sikayrittäjät ry:n puheenjohtaja **Martin Ylikännö** Huittisista.

”Ensimmäiset salaa sikaloissa kuvatut videot eivät synnyttäneet varsinaista keskustelua lainkaan. Aktivistit halusivat lopettaa kotieläintuotannon kokonaan ja tuottajat puolustivat omaa elinkeinoaan. Kumpikaan taho ei tullut toista vastaan.”

Nyt keskustelua käydään. Sillä on ollut myös myönteisiä vaikutuksia. Ylikännön mukaan se on saanut tuottajat ja suuret teurastamot miettimään yhdessä ratkaisuja eläinten hyvinvoinnin ongelmakohtiin.

Käyttöön on otettu mittareita, joiden avulla eläinten hyvinvointia voidaan entistä paremmin todentaa. Vastuulliseen tuotantoon määriteltiin sellaiset raja-arvot, jotka tuottajan on pystyttävä täyttämään.

Myös eläinlääkäreiden sika-osaamista on päivitetty.

Ylikännö edusti tuottajanäkökulmaa torstaina Eduskunnan kansalaisinfossa järjestetyssä tuotantoeläinten hyvinvointia ja elintarvikkeiden alkuperämerkintöjä koskevassa keskustelutilaisuudessa.

Tekopyhää vedota kilpailulakiin

Ylikännö ei pidä kieltoja ja rajoituksia hyvänä keinona edistää eläinten hyvinvointia. Siitä on hänen mukaansa hyvänä esimerkkinä Ruotsi, jossa on voimassa tiukkoja hyvinvointisäädöksiä.

”Sianlihan omavaraisuus on pudonnut siellä lähes sadasta noin 60:een, ja laskee yhä. Paikallinen tuotanto ei pärjää tanskalaiselle tehotuotannolle. Tanskassa muun muassa katkaistaan porsaiden saparot hännänpurennan estämiseksi.”

Suomessa ja Ruotsissa saparoiden katkaisu on ehdottomasti kielletty, ja muuallakin EU:ssa periaatteessa. Käytännössä useimmissa maissa saparot katkaistaan rutiininomaisesti erilaisiin syihin vedoten.

Ylikännön mukaan julkisia hankintoja kilpailutettaessa pitää vaatia kaikilta tuotteilta samoja kriteereitä, joita julkinen valta on asettanut kotimaiselle tuotannolle.

”On tekopyhää vaatia eettistä tuotantoa ja valita kilpailutuksessa sellaiset tuotteet, jotka eivät kriteereitä täytä.”

Kuluttajat haluavat alkuperämerkintöjä

Ihmisillä on oltava mahdollisuus valita ostamansa elintarvike eettisyyden ja alkuperän perusteella, korostaa yksi keskustelutilaisuuden järjestäjistä, kansanedustaja **Sari Sarkomaa** (kok.). Hän muistuttaa, että neljä viidestä suomalaisesta haluaa elintarvikkeisiin pakolliset alkuperämerkinnät.

”Tähän tahtoon meidän on lainsäädännöllä vastattava. Suomalaisella pitää olla kaupassa asioidessaan mahdollisuus katsoa, missä ja miten hänen ostamansa elintarvikkeet on tuotettu.”

Itse Sarkomaa sanoo pitävänsä elintarvikkeen kotimaisuutta tärkeänä asiana.

JUHANI REKU

JAANA KANKAANPÄÄ

EU:n maatalousbudjetin pienentäminen tuntuu myös Suomessa. Eniten tuet kuitenkin putoavat Keski-Euroopan maissa, joissa lähes kaikki tuet ovat kokonaan EU:n maksamia.

Tilatukeen tulossa viiden prosentin leikkaus

EU:n rahoituskehykseen tehdyt leikkaukset kirpaisevat viljelijöitä jo tänä vuonna. MTK vaati leikkausten korvaamista kansallisella tuella.

BRYSSEL (MT)
Tämän vuoden lopulla maksettavia maatalouden suoria EU-tukia leikataan noin viidellä prosentilla.

Leikkaus koskee tilatukea, lypsylehmäpalkkiota, nautapalkkiota, uuhipalkkiota, teuraskaritsan laatupalkkiota, valkuais- ja öljykasvipalkkiota sekä tärkkelysperunapalkkiota.

Leikkauksen taustalla on EU-johtajien helmikuussa tekemä rahoituskehyspäätös, joka supistaa unionin maatalousbudjettia. Kehyksissä sovittiin EU:n budjetista vuosille 2014–2020. Teknisesti tämän vuoden tuet maksetaan ensi vuoden budjetista.

”Maatalousbudjetin puolesta tehtiin eurooppalaisella tasolla paljon töitä, mutta kokonaan leikkauksia ei onnistuttu välttämään”, MTK:n Brysselin toimiston johtaja **Simo Tiainen** tunnustaa.

EU:n rahat tiukalla

Rahoituskehyspäätös on ollut tiedossa jo pitkään, mutta leikkausten kohdentuminen jo tämän vuoden tukiin tuli edunvalvojillekin yllätyksenä.

Leikkaus perustuu niin sanottuun rahoituskurimekanismiin, josta sovittiin vuonna 2003. Käytännössä se tarkoittaa, että EU-komissiolla on velvollisuus leikata tukia, jos näyttää, että budjetin määrärahat ovat ylittymässä.

Aikaisemmin mekanismia ei ole tarvinnut käyttää, koska maatalousbudjetissa on ollut aina jonkin verran löysää. Nyt jäsenmaiden ajama säästölinja on kuitenkin pannut EU:n rahat tiukalle.

”EU-tason leikkaukselle ei käytännössä enää voi mitään. Nyt katseet kohdistuvat Suomen hallitukseen. Menetykset pitää korvata kansallisilla toimilla”, Tiainen vaatii.

Paineita on hänen mukaansa varsinkin Etelä-Suomen kansallisen 141-tuen neuvotteluissa, joita hallitus parhaillaan käy komission kanssa.

Periaatteessa hallituksella olisi mahdollisuus nostaa myös lfa- ja ympäristötukien kansallista rahoitusta, mutta viime vuosina hallitus on sitä vastoin tehnyt päätökset yhteensä noin sadan miljoonan euron leikkauksista maatalouden tukiin.

Pienet pääsevät vähemmällä?

Komission esityksessä suorien tukien leikkaus koskisi vain 5 000 euron ylittävää osaa EU:n maksamasta tuesta.

Osa jäsenmaista haluaisi kuitenkin poistaa rajan, jotta leikkaus iskisi myös pienimpiin tiloihin.

Suomen kannalta rajan suuruudella ei ole kokonaisuutena juuri merkitystä. Eri kokoisilla tiloilla se kuitenkin vaikuttaa.

Jos raja pysyy 5 000 eurossa 20 hehtaarin viljatila säästyisi leikkaukselta kokonaan, kun sadan hehtaarin tila menettäisi noin tuhat euroa vuodessa.

NIKLAS HOLMBERG

PÄIVÄN KYSYMYS

Mihin maitopoikaa tarvitaan?

Kiuruvedellä valitaan tänään perjantaina uusi maitopoika. Miehestä otetaan mittaa erilaisissa osakilpailuissa. Tuomaripisteiden lisäksi voittoon vie mukava yleisilme ja sanavalmius.

Mihin maitopoikaa tarvitaan, Kiuruveden Maaseutunuorten puheenjohtaja Marko Saastamoinen?

Maitopoika on kotimaisen ruuan puolestapuhuja ja kannattaja, maaseutuun jollain tavalla kytköksissä oleva henkilö, joka työskentelee alalla tai on muuten aktiivisesti maatalouden parissa.

Varsinkin näinä aikoina kotimaisen ruuan merkitys on tärkeää. Kyseessä ei ole varsinainen virka, mutta voimme käyttää maitopoikaa sopivissa pr-tehtävissä.

Ensimmäinen maitopoika oli Risto Juntunen Kiuruvedeltä. Titteli on pyörinyt ympäryskunnissa. Osallistujat ovat yleensä nuoria aikuisia, yläikärajaa ei ole.

Miten laajasti kilpailu tunnetaan?

Pohjois-Savossa tiedetään, että tällainen tapahtuma järjestetään.

Tämä on valtakunnallinen kisa, mutta edempää on hankala saada osallistujia paikalle. Mielellään heitä otettaisiin vastaan.

Kiuruveden Maaseutunuoret järjestää kilpailun nyt 20. kerran. Onko luvassa jotain erityistä?

Meillä on kaksi keikkaa. Jamppa Kääriäinen heittää keikan päivällä ja juontaa illalla. Illalla The Wet Plugs soittaa rock’n’roll show’n.

Koitamme saada paikan päälle entisiä maitopoikia, haastatteluihin ja osallistumaan joihinkin kilpailuihin.

Missä tapahtuma järjestetään?

Aamu alkaa Kiuruveden yläasteella, siellä on yleensä ollut jonkinlainen ajokoe. Nuoret nassikat ovat koneiden kanssa tekemisissä mielellään.

Sieltä siirrytään Itä-Maidon myymälälle, jossa pidetään 4–5 osakilpailua. Iltakisa alkaa kymmenen aikaan hotelli Peltohovissa. Puoliltaöin selviää uusi Maitopoika.

Missikisoissa on ollut skandaaleja, missit ovat luopuneet kruunusta kesken vuoden. Onko Maitopoikakisassa ollut skandaaleja?

Skandaaleja ei ole ollut, mutta kerran maitopoikakisoista oli kuvallinen maininta kääkjuoruissa. Maitopojat ovat hyvin jalat maassa olevia tyyppejä.

PAULA TAIPALE

EU:STA LYHYESTI

Kreikka ja Italia oikeuteen häkkikanaloiden kiellosta

EU-komissio on haastanut Italian ja Kreikan EU-tuomioistuimeen häkkikanaloiden kieltoa koskevan direktiivin puutteellisesta toimeenpanosta.

Komission mukaan mailla on ollut 12 vuotta aikaa toteuttaa vaaditut muutokset, mutta suuri osa kanaloista on edelleen lainvastaisia. Komission mukaan tilanne vääristää kilpailua ja aiheuttaa vahinkoa virikehäkkeihin investoineille tuottajille.

Perinteisten häkkikanaloiden kielto tuli voimaan viime vuoden alusta. Yhteensä 13 jäsenmaata ei täyttänyt vaatimuksia määräaikaan mennessä. Komission paimenkirjeiden ja huomautusten jälkeen 11 maata on kuitenkin saanut tilanteen kuntoon.

Autojen päästörajoihin kiristyksiä

Euroopan parlamentin ympäristövaliokunta on hyväksyi keskiviikkona esityksen henkilöautojen päästörajojen kiristämisestä.

Sääntöjen mukaan uusien autojen hiilidioksidipäästöt saavat vuonna 2020 olla enintään 95 grammaa 100 kilometriä kohti, kun nykyisin raja on 130 grammaa. Autonvalmistajat saisivat kuitenkin helpotusta alle 50 grammaa päästävistä autoista, jotka otettaisiin laskelmassa huomioon moninkertaisesti.

Mepit vaativat myös autojenkulutusmittausten parantamista.

Presidentti ottaa torituntumaa kansaan

Presidentti **Sauli Niinistö** toivoi vuosi sitten viikon mittaisen presidenttiuransa jälkeen, että hän tekisi mielellään maakuntamatkoja ja kävisi toreilla, mutta ei ole saanut vastakaikua ajatuksilleen.

Nyt tähän on tullut muutos. Helmikuussa hän tapasi kansaa Rovaniemellä ja tulevana viikonloppuna vuorossa on kansallinen veteraanijuhla ja kansalaistapaaminen Jyväskylässä.

”Katsotaan nyt, millaisen vastaanoton nämä saavat. Edes presidentin ei kannata mennä yksin tyhjälle torille”, hän vastasi torstaina Politiikan toimittajat ry:n tapaamisessa MT:n kysymykseen presidentin tapaan pitää yhteyttä kansaan.

Hän sanoi virkaanastujaispuheessaan, että ”presidentin on oltava valmis herkällä korvalla kuulemaan niitä alueita ja ihmisiä, joiden etäisyys vallan keskuksiin on suuri”, ”huoli elämän ehdoista syrjäseuduilla painaa monia” ja että ”tulevissa uudistuksissa palvelujen turvaaminen syrjäseuduilla on keskeinen kysymys”.

”Edelleen on tärkeää, että palvelut turvataan”, hän vastasi nyt.

”On se sentään yritys päästä eteenpäin”, hän sanoi uudesta sote-työryhmästä.

Hän ei sulje pois poikkeamista Salon torilla matkalla Kultarantaan edeltäjänsä tavoin.

”Salossa tulee pysähdyttyä hammaslääkärissäkin, ja tori voisi olla mukavampi paikka.”

Henkisestä ilmapiiristä presidentti totesi, että vaikka talouskurimus ei ole koskettanut keskivertosuomalaisia, ikävien uutisten kertominen vuodesta toiseen alkaa kuluttaa ihmisiä henkisesti.

Kansalaisaloitteesta Niinistö totesi, että ”ainakin se on aktivoinut ihmisiä”.

Niinistö varoi ottamasta kantaa hallituksen toimintaan ja totesi vain, että ”päätöksiä ainakin on tehty” talouspolitiikasta. Työmarkkinoille Niinistö pitäisi pennilinjaa eli euromääräisiä korotuksia parempina kuin prosentteja.

”Niillä kyettäisiin jotenkin muistamaan matalapalkkaaloja.”

Kultarantaan hän kutsuu kesäkuussa satakunta ulkopolitiikan asiantuntijaa keskustelemaan Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikasta sekä Euroopasta ja Venäjästä. Hänen mukaansa näyttää siltä, että sekä puolueettomuuden että Nato-jäsenyyden kannattajat tulkitsevat ”kentän olevan jotenkin avoin” omille tavoitteilleen.

Hän kertoi myös, että matkoillaan idässä hän on huomannut suurta kiinnostusta Suomen energiansäästöä, puhtaita teknologioita, osaamista ja yhteiskunnallista vakautta kohtaan. Ihmisoikeusasioita pidetään esillä kaupan ja talouden ohella, hän vakuutti.

Euroopassa hän näkee vaaran, että finanssikriisistä tulee sosiaalinen tai demokraattinen kriisi.

”Se olisi jo isompi kysymys.”

EIJA MANSIKKAMÄKI

JAANA KANKAANPÄÄ

Presidentti Sauli Niinistö tapaa kansalaisia tulevana viikonloppuna Jyväskylässä.

99588
ulkomaanpuhelu
Soita maailmalle vaikka heti!
Valitse 99588 + ulkomaan maanumero + vastaanottajanumero
USA 0,08 €/min
Espanja 0,09 €/min
Sveitsi 0,09 €/min
Kanada 0,09 €/min
Viro 0,09 €/min
Australia 0,09 €/min
Iso-Britannia 0,09 €/min
Ruotsi 0,06 €/min
Ranska 0,09 €/min
Saksa 0,09 €/min
Venäjä 0,09 €/min
Italia 0,09 €/min
Hinnat alkaen, sis. alv. (+pvm/mpm)
Asiakaspalvelu (09) 2289 100
Yritysmyynti (09) 2289 1026
www.globetel.fi
Ota puhelinliittymä 0,059 €/min